

Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/swiadkowie/24712,Moskal-Janina.html>
2024-05-06, 18:54

Janina Moskal

Janina Moskal

Córka Agaty i Stanisława Kota – Polaków, którzy w czasie II wojny

światowej ukrywali w swoim domu kilkudziesięciu Żydów.

Janina Moskal z d. Kot urodziła się 06.06.1944 r. w Czernej koło Krzeszowic. Jest córką Agaty z d. Kłeczek i Stanisława. Ojciec prowadził wraz z teściem gospodarstwo rolne, następnie pracował w kamieniołomie. Pełnił również funkcję sołtysa. Matka zajmowała się domem.

Z opowieści matki, Janina wie, że w czasie okupacji niemieckiej rodzice należeli do organizacji konspiracyjnej, z którą kontakt mieli przez Jana Maciejowskiego. W latach 1940-1945 jej rodzina przechowywała w swoim domu łącznie od 30 do 40 młodych Żydów, którzy w razie zagrożenia kryli się w specjalnie przygotowanym tunelu pod podłogą domu. Ojciec organizował nielegalne dokumenty dla ukrywanych Żydów - kenkarty i świadectwa chrztu z okolicznych parafii. Według przekazu rodzinnego Niemcy zostali poinformowani, że w Czernej przechowywani są Żydzi, jednak ze względu na zbliżającą się Armię Czerwoną nie zdążyli przeprowadzić kontroli.

Najdłużej w domu przebywały dwie dziewczyny - około kilku miesięcy - oraz Rudolf, mieszkający w latach 1943 - 1945. Najbliższa rodzina Rudolfa została zamordowana. Gdy zaczął z nimi mieszkać, miał około 19 lat. Był studentem prawa. Jego ojciec przed wojną był posiadaczem kilku sklepów w Krzeszowicach oraz szynku w Nowej Górze. Ukrywając się w domu Kotów wdał się w romans z matką Janiny, która dopiero w wieku 12 lat dowiedziała się, że jej ojcem biologicznym jest Rudolf. Jest on również ojcem jej młodszego brata - Leopolda. Mimo zapewnień o pomocy przy wychowywaniu dzieci Rudolf zerwał kontakt. Matka Janiny widziała się z nim po raz ostatni w 1948 r.

Po wielu latach Janina, z pomocą córki brata, za pośrednictwem żydowskich organizacji, odnalazła Rudolfa w Izraelu. Nigdy jednak nie odpisał na wysłany specjalnie list. Później, podczas rozmowy telefonicznej, wyparł się znajomości i faktu ukrywania podczas wojny.

Janina w młodym wieku wyszła za mąż za Tadeusza Moskała. W 1963 r. wraz z trzynastomiesięcznym synem, mając 19 lat wyjechali do Stanów Zjednoczonych. Para doczekała się dwóch synów.

Przejdź do relacji

JANINA MOSKAL

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)